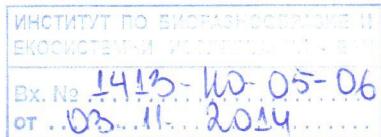

СТАНОВИЩЕ

от д-р Христо Делчев – член на Научно жури (Заповед N 188/18.09.2014)

Относно: кандидатурата на д-р Ивайло Кънев Дедов, гл. асистент в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ по Зоология (01.06.02) за нуждите на секция Биоразнообразие и екология на гръбначните животни на отдел Животинско разнообразие и ресурси, ИБЕИ, обявен в ДВ, бр. 50 от 16.09.2014 г.

В обявения конкурс д-р Ивайло Кънев участва с **38** научни публикации (4 от които в основата на дисертацията му за получаване на образователната и научна степен ДОКТОР в това число: **10** статии в списания с импакт фактор, **3** статии в списания със SJR фактор, **9** статии в реферирани списания и **6** статии в български списания. За значимостта на научните публикации говори и фактът, че те са цитирани **84** пъти, като **14** от цитиранията са в списания с импакт фактор.

Основните приоритети в изследванията му са в областта на малакологията, засягащи таксономията, фаунистиката и зоогеографията на охлювите (Gastropoda, Mollusca), тяхната екология и биология, както и консервационната им значимост. Разработваните проблеми са изключително актуални, както в теоретично, така и в теоретико-приложно отношение, защото имат отношение към съхранението и опазването на фаунистичното разнообразие на разглежданата група в България.

По отношение на **таксономичните проблеми** при Gastropoda, резултатите от изследванията му засягат описание (самостоятелно или в съавторство) на общо **1** род, **13** вида и **8** подвида нови за науката от България, Гърция и Македония. Съставянето на ключове за определянето на видовете от род *Euxinella* и род *Vitrea* и подвидовете на *Vestia roschitzii*, както и изясняването на таксономичният статус на видове от родовете *Aspasita* и *Pyramidula* присъстващи в България. Направен е и критичен анализ на таксономичните проблеми при род *Vitrea* в България. Зад сухите цифри се крие колосална таксономична работа и целенасочеността на изявен таксономист.

Фаунистичните приноси се свеждат главно в инвентаризиране фауната на слабо познати в малакологично отношение райони в България и Р. Македония.

Публикувани са 1 семейство, 1 род и 9 вида, нови за фауната на България и един вид, нов за фауната на Р. Македония. Засегнати са областите: София – град, установени - 41 вида сухоземни охлюви, като 33 са нови за града, Осогово (България и Македония), съобщени са общо 30 нови вида за фауната на планината, Шар планина (Македония) – 49 сухоземни и 2 сладководни охлюва, като 49 са нови за фауната на планината, Алиботуш - 44 сухоземни охлюва, като 27 са нови за фауната на планината, Кожух планина (Македония) – 39 сухоземни и 1 сладководни охлюва, като 31 са нови за фауната на планината, Земенски пролом - 54 вида, като 21 са нови за изследвания район. Публикувани са и фаунистични сведения за охлювите на Северен Пирин, Кресненския пролом, Източни Родопи, резервата Сребърна, както и върху разпространението на родовете *Balcanodiscus* (за България) и *Pyramidula* (за България, частично) и вида *Theodoxus transversalis* (за България, частично). В много от обобщаващите фаунистични статии е направен зоогеографски анализ на малакофауната.

При морфологичните и анатомични изследвания са описани или допълнени данните за морфологията на подвидове и видове от родовете *Alinda*, *Balea*, *Carinigera*, *Gyralina*, *Euxinella*, *Laciniaria*, *Macedonica*, *Triloba*, *Vestia*, *Vitrea*.

Описана е нова морфологична структура при гол охлюв от род *Tandonia* (Wiktor's postpallial pocket organ). На основата на нови материали от България е направено преописание на вида *Tandonia totevi* (анатомия, морфология, биология и екология), като българската популация е разграничена от популациите, считани за същия вид, от южната част на Гърция. За пръв път е описана морфологията на сперматофора и на сперматозоиди от вида. Публикувани са тератологични данни за охлюви от България - групирани в два типа, аномалии в резултат на механични наранявания и такива, в резултат на генетически промени.

Екологичните и биологичните му изследвания са насочени към експериментални екосистеми, където е изследвана и доказана зависимостта между биоразнообразието на растителните съобщества и малакологичното разнообразие. Показано е, че различните видове охлюви са корелирани с различни характеристики на растителните съобщества. За някои от изследваните територии, са определени приоритетните местообитания за сухоземните охлюви. За планината Осогово това са буковите гори, речните корита и карстовите петна в българската част на планината, за Кожух –

буковите и смесени гори и откритите карстови терени. Доказано е съществуването на самостоятелни урбаноценозите при сухоземните охлюви.

Предложена е и хипотеза за произхода на малакофауната на град София. За пръв път са публикувани снимки на живи екземпляри от вида *Tandonia totеви*, дадени са данни за екологията на вида и е описано поведението му при копулация.

Част от приносите му засягат и **методологията при малакологичните проучвания**. Разработен е метод за откриване и изолиране на млечно-кисели бактерии от отглеждана във ферми охлюв *Cornu aspersum* (Muller, 1774), чрез *in vivo* отпрепариране на части от храносмилателната система. Предложени са адаптирани количествени методи за събиране на сухоземни охлюви. Изготвена е частта за сухоземните охлюви в „Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000“. Изготвени са методики за картиране на сухоземните охлюви *Vertigo angustior* и *Vertigo mouliniana*, включени в Приложение II на Директивата за хабitatите. Предложени са и методики за определяне на природозащитното състояние на сухоземните охлюви *Vertigo angustior* и *Vertigo mouliniana* от Приложение II на Директивата за хабitatите.

Голяма част от резултатите и приносите на д-р Дедов са свързани и с участието му в 14 международни и 14 национални научни и научно-приложни проекти. Трябва да се отбележат и презентациите му в 5 международни научни форума. Освен това от приложените справки и материали се вижда, че д-р Дедов има и учебно-педагогична дейност: 140 часа учебната заетост за периода 2005 - 2006, както и научно консултатство на една магистърска работа.

В **заключение** убедено заявявам, че представените резултати и приноси от научно-изследователската и преподавателска дейност на д-р Ивайло Дедов, показват неговата професионална компетентност, целенасоченост в проучванията, вкус към модерните насоки и иновативност при изследванията, което го представя като модерен учен - малаколог.

Представената информация показва недвусмислено, че д-р Дедов покрива изискванията за заемането на академичната длъжност ДОЦЕНТ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Р. България, както и критериите на Института по биоразнообразие и екосистемни изследвания - БАН.

Това ми дава основание да препоръчам на Научното жури да гласува за кандидатурата на гл. ас. д-р Ивайло Къневв Дедов за заемане на академичната длъжност ДОЦЕНТ по зоология (01.06.02) за нуждите на секция Биоразнообразие и екология на гръбначните животни на отдел Животинско разнообразие и ресурси, ИБЕИ – БАН.

Подпись:

(Христо Деячев)

01.11.2014

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Христо Деячев".